

**NDZAWULO YA MINTLANGU, VUTSHILA NA
MFUWO**

SWIPIMELO SWA MINTIRHO YA NKOKA

MPFAMPFARHUTO WA 2014 - 2015

LESWI SWI NGA NDZENI

		Pheji
1. Rito ro rhangang hi Nhloko ya Ndzawulo		3
2. Xivono		4
3. Mixini		4
4. Swilo swa nkoka		4
5. Swikongomelo swa mbuyelo		
6. Mbuyelo wa switirateji	4	
5.1 Mafambiselo		4
5.2 Timhaka ta mfuwo	4	
5.3 Layiburari na Vuhlayiselasalwa		4
5.4 Mintlangu na Vuhungasi		4
6. Mimpimo ya matirhelo		5
6.1 Timhaka ta mfuwo	5	
6.2 Layiburari na Vuhlayiselasalwa		5 – 6
6.3 Mintlangu na Vuhungasi		7 - 8

MAHUNGU YA KU TIYIMISELA KA VATIRHELAMFUMO

Hina, vatirhi va Ndzawulo ya Mintlangu ,Vutshila na Mfuwo– nghwazi ya mintlangu, vuhungasi, vutshila na ,mfuwo na mintirho ya ndzhaka eka Xifundzankulu, hi tiyimiserile ku tirha hi vuswikoti bya xiyimo xa le henhla hi tirhela vanhu va Limpopo. Hi tiyimisela nakambe ku tirha mintirho ya hina hi ndlela leyi yi tlakusaka mhaka ya ku vumbana hi va xilo xin`we , ku aka rixaka na ku twisisana na ku xixima ndzhaka na ndhavuko wa vanhu hinkwavo va hina .

Hi tiyimiserile ku hetisisa xileriso lexi hi nga nyikiwa xona hi ndlela ya ku hoxa xandla loku ku nga ta pfuneta hi mayelana na ku fikelela swikongomelo swa Mfumo wa le Xikarhi, ngopfungopfu ku kongomiwile eka ku hunguta vusweti na nkayivelo wa mintirho, nyimpi yo lwisana na vugevenga na ku tumbuluxiwa ka rixaka leri ri hanyeke kahle na ku gingirika.

Nakambe hi tlhela hi tiyisisa leswaku mutirhi un`wana na un`wana wa Ndzawulo leyi ku yisa emahlweni ku korhokela vaaki va Limpopo – titlilayente ta hina – na ku tumbuluxiwa ka vatirhi lava va nga na rihanyo lerinene, ro gingirika

2. XIVONO

Nghwazi ya Mintirho ya Mintlangu, Vutshila, Mfuwo na Ndzhaka eka ku nhluvukisiwa ka ikhonomi ya vanhu eLimpopo.

3. MIXINI

Ku tlakusa vun'we hambi hi hambanile hi ku nyika Mintirho ya Mintlangu, Vutshila, Mfuwo na Ndzhaka eka nhluvuko lowu wu yaka emahlweni.

4. SWILO SWA NKOKA

Ndzawulo yi tiyimiserile ka mintirho ya nkoka leyi yi landzelaka:

- Ku tshembeka na xindzhuti
- Vutihlamuleri
- Ku va erivaleni no ka ku nga yiwi hi xin'wanamanana
- Xichavo na ku tiyimisela
- Ntirhisano

5. MBUYELO WA SWITIRATEJI SWA KU KONGOMISA EKA SWIKONGOMELO

- Mafumelo lamanene
- Ku khomana ka vanhu loku ku engetelekeke na vun'we bya rixaka
- Ku kuma mahungu loku ku engetelekeke
- Ku hoxa xandla loku ku engetelekeke na ku va tinghwazihi eka mintlangu

5.1 Mafambiselo

- Ku antswisa na ku tirhisa vaaki ku hoxa xandla eka minongonoko.
- Ku fikelela xiviko xa ku oditiwa lexi xi amukelekaka.
- Ku antswisa na ku tirhisa matimba ya ku endla minongonoko.

5.2 Timhaka ta Ndhavuko

- Ku tlakusa na ku hlukisa minongonoko ya mintirho yo ya emahlweni ya Vutshila; Mfuwo; Timuziyamu na Ndzhaka na ya Ririmi.
- Ku yisa emahlweni timhaka ta vutshila swi va eka mabindzu yo hambanahambana
- Ku hlayisa miako leyi nga kona minharhu ya timuziyamu ta xifundzankulu lembe rin'wana na rin'wana.
- Ku antswisa na ku humelerisa. Minongonoko ya matsalwa.

5.3 Mintirho ya Layiburari na Vuhlayiselamatsalwa

- Ku antswisa miako ya mintirho ya layiburari na mahungu.
- Ku phakela swilo swa le layiburari leswi swi nga fanela.
- Ku tumbuluxa na ku tirhisa vukorhokeri bya mafambisele ya tirhekhodo.
- Ku hlayisa vuhlayiselatirhekhodo.

5.4 Mintlangu na Vuhungasi

- Ku tirhisa minongonoko ya mintlangu na vuhungasi.
- Ku tumbuluxa, ku seketela na ku hundzuluxa swiyenge swa ndzawulo.
- Ku tirhisa nongonoko wa ndzhaka ya Mphikizano wa Khapu ya Bolo ya Milenge ya Misava. wa 2010
- Ku antswisa na ku kurisa swikili swa mafambisele ya mintlangu.

Formatted: Font: Bold

5 MIMPIMO YA MATIRHELO

6.1 TIMHAKA TA SWA MFUWO

NTIRHO WA NKOKA	NTSENGO	NKOKA	NTLAWA LOWU SWI KONGOMI SIWAKA EKA WONA	NDHAWU LEYI SWI KONGOM ISWAKA EKA YONA	NKARHI LOWU PIMIWE KE	XITATIMENTE/S WIPIMELO HI KU HETISEKA
Ku tlangela masiku ya nkoka eka khalendara ya swa ndhavuko	2	Nawumbisi wa matirhelo eka mintirho ya Vutshila, Mfuwo na Ndzhaka, 4 Khotavuxika 1996	Vaaki va Xifundzank ulu	Xifundzan kulu xa Limpopo	Lembe rin'wana na rin'wana	Ku hoxa xandla eka ntirhisano wa vanhu hi ku tirhisa ku tlangela ka masu mambirhi ya nkoka ma nga Siku ra Ntshuxeko na ra Ndzhaka lembe rin'wana na rin'wana hi ku ya hi Nawumbisi eka mintirho ya Vutshila, Mfuwo na Ndzhaka, wa 4 Khotavuxika 1996
Minongonoko ya ririmi yi tumbuluxiwa no tirhisiwa	4	Hi ku ya hi mimpimo Vandla ra Vuhundzuluxi ra Afrika-Dzonga	Tinzawulo ta mfumo na timasipala	Xifundza nkulu xa Limpopo	Lembe rin'wana na rin'wana	4 wa minongonoko ya ririmi ya tumbuluxiwa na ku tirhisiwa eka tindzawulo ta mfumo na timasipala hi ku ya hi mimpimo ya Vandla ra Vuhundzuluxi hi nhweti/kotara.
Ku hundzuluxiwa ka matsalwa	172	Hi ku ya hi mimpimo ya Vandla ra	Tinzawulo ta mfumo na	Xifundzan kulu xa Limpopo	Lembe rin'wana na	Ku hundzuluxa 172 wa matsalwa ya va hi tindzimi

NTIRHO WA NKOKA	NTSENGO	NKOKA	NTLAWA LOWU SWI KONGOMI SIWAKA EKA WONA	NDHAWU LEYI SWI KONGOM ISWAKA EKA YONA	NKARHI LOWU PIMIWE KE	XITATIMENTE/S WIPIMELO HI KU HETISEKA
ya va hi tindzimi ta ximfumo.		Vuhundzuluxi ra Afrika-Dzonga	timasipala		rin'wana	ta ximfumo hi ku landza mimpimo ya Vandla ra Vuhundzuluxi ra Afrika-Dzonga
Ku nyika mahungu eka vaendzi hi mayelana na muziyamu na ndzhaka	8 500	Hi ku landza Nawumbisi wa Vutshila na Mfuwo	Vaendzi lava va endzelaka Muziyamu	Xifundza xa Mopani na Vhembe	Lembe rin'wana na rin'wana	Ku nyika mahungu eka 8 500 wa vaendzi hi mayelana na timhaka ta muziyamu na ndzhaka hi ku ya hi Nawumbisi wa Vutshila na Mfuwo

6.2 MINTIRHO YA LAYIBURARI NA VUHLAYISELAMATSALWA

NTIRHO WA NKOKA	NTSENGO	NKOKA	NTLAWA LOWU SWI KONGOMIS WAKA EKA WONA	NDHAWU LEYI SWI KONGOMISW AKA EKA YONA	NKARHI LOWU PIMIWE KE	XITATIMENTE HINKWAXO/S MIMPIMO
Ku aka tilayiburari	5	Layiburari ya Xifundzankulu na Nawu wa Mintirho ya Layiburari na Mahungu wa Xifundzankulu wa Nomboro ya 7 wa 2001.	Swirho swa muganga hi ku angarhela	5 wa swifundza swa timasipala (Xifundzankulu xa Limpopo)	Lembe rin'wana na rin'wana	Ku aka 5 wa tilayiburari hi ku landza Nawu wa Mintirho ya Layiburari na Mahungu, wa Xifundzankulu wa Nomboro ya 7 wa 2001 hi 2014-15
Ku antswisiwa ka miako ya tilayiburari	1	Nawu wa Mintirho ya Layiburari na Mahungu wa Xifundzankulu, wa Nomboro ya 7 wa 2001.	Swirho swa vaaki hi ku angarhela	Xifundza xa Mopani	Lembe rin'wana na rin'wana	Ku antswisa layiburari yin'we (!) hi ku ya hi Nawu wa Mintirho ya Layiburari na Mahungu wa Xifundzankulu, wa Nomboro ya 7 wa 2001 hi 2014-15
Ku languta matirhelo na nseketelo wa mintirho ya tilayiburari ta vaaki	360	Nawu wa Mintirho ya Layiburari na Mahungu wa Nomboro ya 7 wa 2001	Tilayiburari ta mani na mani na ta xifundza	Xifundzankulu xa Limpopo	Lembe rin'wana na rin'wana	Ku endzela tilayiburari leti kwalomu ka 360 hi xikongomelo xo ti xiyaxiya hi ku landza Nawu wa Mintirho ya Layiburari na Mahungu wa Nomboro ya 7 wa 2001
Ku pasisiwa ka tisisiteme to tlawahatiwa ka tirhekhodo	6	Hi ku landza Nawu ya Vuhlayisela matsalwa wa Xifundzankulu wa Nomboro ya	Tindzawulo ta Xifundzankulu na timasipala	Xifundzankulu xa Limpopo	Lembe rin'wana na rin'wana	6 wa tisisiteme to tlawahata tirhekhodo ti pasisiweke hi ku landza Nawu wa

Formatted Table

NTIRHO WA NKOKA	NTSENGO	NKOKA	NTLAWA LOWU SWI KONGOMIS WAKA EKA WONA	NDHAWU LEYI SWI KONGOMISW AKA EKA YONA	NKARHI LOWU PIMIWE KE	XITATIMENTE HINKWAXO/S MIMPIMO
		5 wa 2001				Vuhlayiselama tsalwa wa Xifundzankulu wa Nomboro ya 5 wa 2001
Ku kamberiswa ka mavandla ya mfumo	20	Hi ku landza Nawu ya Vuhlayiselama tsalwa wa Tiko wa Nomboro ya 5 wa 2001	Tindzawulo ta Xifundzankulu na timasipala na vafambisi va tirhekhodo	Xifundzankulu xa Limpopo	Lembe rin'wana na rin'wana	20 wa mavandla ya mfumo ya kamberiwile hi ku landza Nawu wa Vuhlayiselama tsalwa wa Tiko
Ku leteriwa ka vafambisi va tirhekhodo	200	Nawu wa Vuhlayiselama tsalwa wa Xifundzankulu wa Nomboro ya 5 wa 2001	Vafambisi va tirhekhodo na vatirhi va tindzawulo na timasipala, tiakhayivhisi, swirho swa tiforamu ta mafambisele ya tirhekhodo.	Xifundzankulu xa Limpopo.	Lembe rin'wana na rin'wana	Ku letela 200 wa vafambisi eka mafambisele ya tirhekhodo hi ku landza Nawu wa Vuhlayiselama tsalwa wa Nomboro ya 5 wa 2001

Formatted Table

6.3 MINTLANGU NA VUHUNGASI

NTIRHO WA NKOKA	NTSENGO	NKOKA	NTLAWA LOWU SWI KONGOMISI WAKA EKA WONA	NDHAWU LEYI SWI KONGOMI SWAKA EKA YONA	NKARHI LOWU PIMIWE KE	XITATIMENTE/ SWIPIMELO HI KU HETISEKA
Ku antswisiwa ka ku hlulukisiwa ka minongonoko ya mintlangu	8	Nawumbisi eka Mintlangu na Vuhungasi, 1999	Ku kuma van'wamatsambu, vaxisati, swipano na titlilabu	Timasipala ta Muganga na Xifundza Xifundzankulu xa Limpopo	Lembe rin'wana na rin'wana	Ku antswisa lembe na lembe, ku kuma na ku tirhisa nhungu (8) wa minongonoko ya ku hlulukisa mintlangu eka swifundza hinkwaswo hi ku ya hi Nawumbisi eka Mintlangu na Vuhungasi

Formatted Table

NTIRHO WA NKOKA	NTSENG O	NKOKA	NTLAWA LOWU SWI KONGOMISI WAKA EKA WONA	NDHAWU LEYI SWI KONGOMI SWAKA EKA YONA	NKARHI LOWU PIMIWEK E	XITATIMENTE/ SWIPIMELO HI KU HETISEKA
Ku letela ka vafambisi va mintlangu	800	Nawumbisi eka Mintlangu na Vuhungasi, 1999	Vadzaberi, vafambisi, valawuri na van'wamatsambu	Timasipala ta Miganga na Timasipala ta Xifundza Xifundzankulu xa Limpopo	Lembe rin'wana na rin'wana	Ku leteriwa ka 800 wa vafambisi lembe rin'wana na rin'wana hi ku ya hi Nawumbisi wa 1999 eka Mintlangu na Vuhungasi, wa 1999
Tithonamente na/tiligi swa endliwa	18	Nawumbisi eka Mintlangu na Vuhungasi, 1999	Ku kuma van'wamatsambu, vaxisati, swipano na titlilabu	Timasipala ta Miganga na Timasipala ta Xifundza	Lembe rin'wana na rin'wana	18 wa Tithonamente na tiligi eka swifundza hinkwaswo hi ku ya hi Nawumbisi eka Mintlangu na Vuhungasi
Ku leteriwa ka vanhu	1 000	Rimba ra Nthwaso wa Rixaka	Vadzaberi va vadyondzisi, vafuni va mintlangu na vakondleteri va mintlawa	Capricorn, Mopani, Sekhukhune, Waterberg na Vhembe	Lembe rin'wana na rin'wana	Ku leteriwa ka 1 000 wa vanhu tanihi xiphemu xa nongonoko wo hlulukisa tlilabu hi ku ya hi Rimba ra Nthwaso wa Rixaka

Formatted Table

Formatted Table

Ku nyika minongonoko yo Hoxa Xandla hi Xitalo eka Vaaki	62 wa miganga	Nawumbisi eka Mintlangu na Vuhungasi, wa 1999	Van'wamatsambu va hoxa xandla eka tindhawu ta migingiriko	Capricorn, Mopani, Sekhukhune, Waterberg na Vhembe	Lembe rin'wana na rin'wana	Ku nyika migingiriko yo hoxa xandla eka mintlangu swi endliwa eka 62 wa miganga tanihi Nawumbisi eka Mintlangu na Vuhungasi, wa 1999
Ku phakela swikolo switirhisiwa na mpahla	150	Nawumbisi eka Mintlangu na Vuhungasi, wa 1999,	Swikolo	Xifundzankulu xa Limpopo	Lembe rin'wana na rin'wana	Ku phakela 150 wa swikolo switirhisiwa na mpahla lembe rin'wana na rin'wana hi ku ya hi Nawumbisi wa Mntlangu na Vuhungasi, wa 1999

**MARABA DORAH
MUKHOMERI WA NHLOKO YA NDZAWULO**

SIKU:

Ku kuma vuxokoxoko hi xitalo tihlanganisi na:

Mufambisinkulu wa Xitirateji xa Mapulanele: Man. F.D. Maguga

Xitarata xa 21 xa Biccard
POLOKWANE
0700

Hofisi ya Nomboro ya 13 eka Xithezi xa 3
Thelefoni: 015 284 4135
Selifoni: 082 3577 689

Imeyili: magugaf@sac.limpopo.gov.za

Mufambisi: Maila K.K

Hofisi ya Nomboro ya 58 eka Xithezi xa 2
Thelefoni: 015 284 4026 (Ntirho)
Fekisi: 086 623 0574
Selifoni: 072 621 7370

Imeyili: mailak@sac.limpopo.gov.za

Xandla xa Mufambisi: Seopa C N.

Hofisi ya Nomboro ya 45 eka Xithezi xa 2
Thelefoni: 015 284 4211 (Ntirho)
Fekisi: 086 546 0907
Selifoni: 072 209 4833

U nga ha tsalela eka:

Nhloko ya Ndzawulo
Ndzawulo ya Mintlangu, Vutshila na Mfuwo
Private Bag X 9549
POLOKWANE,
0700

Thelefoni: 015 -284 4000

.....o0o.....